A°. 1838. N°. 92.



ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 4 Augustus.

Het vonnis der Amsterdamsche Regtbank van correctionele policie tegen den heer Allebrandi.

Dezer dagen las men in de dagbladen het volgende berigt uit Amsterdam: »De regtbank van correctionele policie alhier heeft heden (26 Julij) uitspraak gedaan in de zaak van S. ALLEBRANDI, koffijhuishouder. Dezelve heeft verklaard, dat het was gebleken, dat het koffijhuis van den beklaagde op den 8sten April ll. ten 11¼ ure, en dus onder kerktijd, had opengestaan, en dat daar drank verkocht en billard gespeeld is. Wijders heeft de regtbank overwogen, dat, hoezeer bij de grondwet eene gelijke bescherming is verleend aan alle godsdienstige gezindheden, daardoor evenwel de vroegere verordeningen, door de overheid daargesteld, ter bescherming van de christelijke godsdienst, geenszins waren vervallen; dat de wet van 1 Maart 1815 evenmin als ingetrokken kan beschouwd worden, ofschoon men dezelve dan ook gedurende eenigen tijd niet had geëxsecuteerd, en dat koffijhuizen zijn vallende in de termen van plaatsen, waar drank wordt verkocht, zoo als die bij art. 3 der aangehaalde wet van 1 Maart 1815 zijn omschreven. De beklaagde is alzoo schuldig verklaard aan de hem ten laste gelegde overtreding der meergemelde wet, en dien ten gevolge veroordeeld tot eene boete van *f* 25, en, in geval van onvermogen om die te voldoen, tot 3 dagen gevangenis, alsmede in de kosten van het proces."

Van Rotterdam had ons een dergelijk vonnis niet bevreemd; maar niet zonder verwondering zagen wij het door de Amsterdamsche regtbank wijzen. Wij stemmen met de regtbank toe, dat koffijhuizen zijn vallende in de termen van plaatsen, waar drank wordt verkocht; wij gelooven zelfs, dat societeiten in die termen vallende zijn, hoewel, voor zoo ver wij weten, de societeiten hare deuren niet sluiten gedurende den kerktijd en deswege echter niet worden vervolgd. Wij gelooven verder, met de Amsterdamsche regtbank, dat eene wet niet vervalt, al wordt dezelve eenen tijd lang niet geëxsecuteerd. Maar wij gelooven niet met de gemelde regtbank, dat de bedoelde wet van 1 Maart 1815 niet door de grondwet zou zijn vernietigd.

Onzes erachtens zijn alle wetten, strijdig met de grondwet, nietig; en, naar onze overtuiging, is de wet van 1 Maart 1815 met de grondwet in strijd.

De wet van 1 Maart 1815, anterieur aan onze grondwet, die wet van 1 Maart, getiteld, *Wet houdende voorschriften ter viering der dagen aan den openbaren christelijken godsdienst toegewijd*, bepaalt, — art. 1, »dat op zondagen en op zoodanige openbare feestdagen als door de kerkgenootschappen van *den christelijken godsdienst dezer landen algemeen erkend en gevierd worden*, niet alleen geene beroepsbezigheden zullen mogen worden verrigt, welke de godsdienst zouden kunnen storen, maar dat in het algemeen geen openbare arbeid zal mogen plaats hebben, dan ingeval van noodzakelijkheid, als wanneer de plaatselijke regering daartoe schriftelijke toestemming zal geven." Verder: art. 2. »dat op deze dagen, met uitzondering van geringe eetwaren, geene koopwaren hoegenaamd op markten, straten of openbare plaatsen zullen mogen worden uitgestald of verkocht, en dat kooplieden en winkeliers hunne waren niet zullen mogen uitstallen noch met opene deuren verkoopen." Voorts art. 3: »dat, gedurende den tijd voor de openbare godsdienst-oefening bestemd, de deuren der herbergen en andere plaatsen, alwaar drank verkocht wordt, voor zoo verre dezelve binnen den besloten kring der gebouwen liggende zijn, zullen gesloten zijn, en dat ook, gedurende dien zelfden tijd, geenerhande spelen, hetzij kolven, balslaan of dergelijke mogen plaats hebben." Eindelijk art. 4, »dat geene openbare vermakelijkheden, zoo als schouwburgen, publieke danspartijen, concerten en harddraverijen, op de zondagen en algemeene feestdagen zullen gedoogd worden; zullende het aan de plaatselijke besturen worden vrijgelaten hieromtrent eene uitzondering toe te staan, mits niet dan na het volkomen eindigen van alle godsdienstoefeningen." Daarbij wordt dan nog gevoegd, art. 5: »dat de plaatselijke policie zorg zal dragen, ten einde alle hinderlijke bewegingen en gerucht in de nabijheid der gebouwen tot de openbare eeredienst bestemd en in het algemeen alles wat dezelve zouden kunnen hinderlijk zijn, voor te komen of te doen ophouden."

Voor zoo verre nu deze bepalingen als beschermend voor sommige godsdienstige gezindheden te beschouwen zijn, stemmen zij niet overeen met art. 191 der grondwet: « Aan alle godsdienstige gezindheden in het koningrijk bestaande, wordt gelijke bescherming verleend." Want door de wet van 1 Maart zouden slechts de kerkgenootschappen van de *christelijke godsdienst dezer landen* beschermd worden; niet die der christelijke godsdienst van andere landen, niet die der Israëliten, enz.

Er waren dagen, dat er ook in ons land eene godsdienst van staat, eene heerschende godsdienst bestond. Men kon toen, regtens, de eene godsdienstige gezindheid meer begunstigen dan de andere; thans niet meer. Wil men dus de feestdagen der kerkgenootschappen van de christelijke godsdienst dezer landen tegen alle gerucht, enz beveiligen, zoo moet men het die der andere gezindheden, in het koningrijk bestaande, evenzeens doen. De feestdagen der christelijke godsdienst van andere landen, die de Israëlieten, enz., hebben dezelfde aanspraak op bescherming volgens de grondwet; verleent men hun die niet, dan *schendt* men de grondwet. En wilde men hun die verleenen, overeenkomstig de wet van 1 Maart 1815, wilde men alles wat op den Zondag en andere feestdagen der christelijke godsdienst dezer landen verboden is, ook op den Sabbath der Israëlieten enz. verbieden, dan zou er bezwaarlijk geld genoeg worden verdiend, om de vaderlijke belastingen dezer landen te betalen.

Art. 192 der grondwet zegt: » De belijders der onderscheidene godsdiensten genieten allen dezelfde burgerlijke en politieke voorregten." Dit is volgens de wet van 1 Maart 1815 niet waar. De Israëlieten, wien hunne godsdienst verbiedt op hunnen Sabbath handel te drijven, en van wien men toch niet verlangen zal, dat zij hunne erkende godsdienst schenden, worden bij de wet van 1 Maart verhinderd handel te drijven op den Zondag der Christenen, die hen niet aangaat, en wier godsdienstoefening zij volstrekt niet zouden storen door met open winkels te verkoopen, of door op behoorlijken afstand der kerk openbare vermakelijkheden te geven. De Israëlieten worden dus verhinderd hunne kostwinning te bevorderen op den feestdag der Christenen, terwijl de Christenen er niet in verhinderd worden op den feestdag der Israëlieten. De belijders der christelijke godsdienst verkrijgen derhalve een burgerlijk voorregt boven die der Iraëlitische godsdienst; en dit is niet overeenkomstig met art. 192 der grondwet.

Reeds om het aangevoerde meenen wij gevolgelijk, dat de wet van 1 Maart 1815 door de grondwet is vernietigd; doch wij hebben nog meer gronden, en zullen die in een volgend artikel aanvoeren.

EGYPTE.

Alexandrië, 6 *Julij*. Tamelijk lange conferentiën worden er in het paleis gehouden tusschen den pacha en de consuls van Frankrijk, Engeland en Rusland. Men verzekert, dat bij het uit een gaan van eene derzelve de pacha, zeer hartstogtelijk, ten aanhoore van het gansche hof, gezegd heeft: hij zou zich, ten spijt van iedereen, die er zich tegen mogt willen verzetten, onafhankelijk verklaren; door zijnen sabel had hij Egypte veroverd, door zijnen sabel zou hij het weten te behouden.

TURKIJE.

Konstantinopel, 11 *Julij*. Terwijl men hier zeer rustig was, is men plotseling verschrikt geworden. De laatste berigten uit Alexandrië laten bijna geenen twijfel meer over, dat *Mehemed-Ali* zich onafhankelijk verklaren wil. — Er heerscht hier reeds groote beweging onder de troepen, en de sultan denkt of zelfs naar het leger te gaan of eenen Vizier met onbeperkte volmagt te zenden. Het laatste wordt voor het waarschijnlijkste gehouden.

RUSLAND.

St. Petersburg, 21 *Julij*. Den 15den dezer veroorzaakte de buitengewone hitte op de ijzerbaan naar Zarskoje-Selo eene zoodanige uitzetting der geheele spoorlinie, dat daardoor twee platen verschoven werden. Daar de stoomwagen terstond opgehouden werd, had men geen ongeluk te betreuren.

— Volgens eene raming beloopt het getal der in de vier gouvernementen van Siberië gebannen misdadigers 100,000. Naar het Jenissejskische gouvernement alleen werden er, in de jaren 1823—32, 25,597 verbannenen gebragt.

ZWEDEN.

Stockholm, 21 *Julij*. Gisteren morgen ten 9 ure is de assessor *Crusenstolpe* uit zijne gevangenis naar de vesting Waxholm vervoerd; dit geschiedde op eene sloep, vergezeld van drie andere sloepen, met soldaten bezet.

Er hebben geene onlusten bij plaats gehad.

DUITSCHLAND.

Hannover, 30 *Julij*. Z. K. H. de erfgrootvorst van Rusland is thans volkomen hersteld.

PRUISSEN.

Coblenz, 29 *Julij*. Het ambtsblad onzer regering behelst de volgende bekendmaking, gedagteekend 20 Julij: »De wetenschappelijke deputatie voor het geneeswezen heeft bevonden, dat het ijzeroxyde-hydraat (*Eisenoxid-Hydrat*) een hoogst belangrijk middel is tegen arseniek-vergiftingen, alhoewel het nog eene nadere bevestiging zijner werking behoeft. Derhalve wordt, op hoog bevel, aan alle apothekers van het regerings-district gelast, dit preparaat steeds in voorraad te hebben; tevens verwijzen wij, opzigtelijk deszelfs bereiding, naar de bekendmaking van het koninklijk-Rijnsche geneeskundig kollegie, te vinden in ons ambtsblad van 1836, bl. 263".

Trier. Het *Journal d'Arlon* meldt: dat er onder de soldaten der verschillende troepen in de vesting Luxemburg twisten plaats hadden. Deze tijding is volstrekt ongegrond.

Berlijn, 30 *Julij*. Z. Exc. de werkelijke geheimraad, vrijheer *Alexander von Humboldt*, is alhier uit Töplitz teruggekeerd. De staats- en kabinets-minister vrijheer *von Werther*, en Z. Exc. de geheim-staats-minister *Rother* waren reeds twee dagen vroeger aangekomen.

— Uit Munster meldt men, dat hetgeen buitenlandsche bladen van troepen vereenigingen in Westphalen hadden berigt, volstrekt onwaar is.

FRANKRIJK.

Parijs, 30 *Julij*. De feesten ter gedachtenis aan de omwenteling van 1830 zijn zonder onheilen afgeloopen.

Het koninklijke gezin is door het ongunstige weder belet geworden naar Neuilly terug te keeren, en heeft op het kasteel der Tuilerien vernacht. Heden ochtend is de koning naar Neuilly gereden. In de Elizeesche velden is de as van Z. M. rijtuig gebroken [illegible] is hetzelve omvergeworpen en is de koning op den nevens hem zittenden hertog van Orleans gevallen,

welke laatste daardoor min of meer is gekneusd geworden. Beiden hebben echter den togt in een huurrijtuig vervolgd.

— Heden ochtend wordt verhaald, dat den 28sten te Toulon het gerucht was verbreid, dat de Turksche vloot met het Fransche oorlogs-eskader van den admiraal *Gallois*, in de wateren van Tunis, handgemeen zoude zijn geraakt. — Dit gerucht schijnt echter grootelijks nadere bevestiging te vereischen.

— Den 23sten scheen men in Madrid met groot verlangen berigten uit de Baskische provincien te gemoet te zien, en vleide men zich, dat de generaal *Espartero* niet langer met 30 bataljons werkeloos voor Estella zoude blijven liggen. Naar luid van brieven van de grenzen, van den 22sten, was destijds nog geen aanval hoegenaamd op de gemelde positie ondernomen geworden.

Van de krijgsverrigtingen van het constitutionele leger van het centrum tegen de troepen van den in Arragon commanderenden veldheer der Carlisten, *Cabrera*, heeft men nog niets naders vernomen.

Parijs, 31 *Julij*. Gisteren morgen is H. K. H. de prinses *Marie van Orleans*, hertogin *van Wurtemberg*, te Neuilly bevallen van eenen zoon. De jonggeboren prins zal de namen voeren van *Philippe Alexandre Marie Ernest*.

— Eene telegrafische dépêche van Seu d'Urgel, 27 Julij, meldt, dat de baron *de Meer*, bevelhebber der Christinos in Katalonie, te Solsona is binnengerukt; de Carlisten waren naar het bisschoppelijke paleis en naar de hoofdkerk geweken. — [illegible] *d'Espagna*, de bevelhebber der constitutionelen in genoemde provincie, bevond zich te Ladurs. — *Oraa* stond den 22sten te Teruel; *Cabrera* te Morella en *Merino* te Chelva.

Naar luid van brieven van de grenzen, zou *Munagorri* de manschappen zijner partij vereenigen, en aanstalte maken, om met zijne bende te veld te trekken.

BELGIE.

Brussel, 1 *Augustus*. Onder dagteekening van 29 Julij wordt uit het kamp van Beverloo het volgende geschreven:

Heden ochtend ten half elf ure zagen wij de leden van den Limburgschen gemeenteraad in het legerkamp aankomen. Deze heeren waren in grooten getale en waarschijnlijk voltallig verschenen.

Ten elf ure werd de provinciale raad in de koninklijke tent binnengeleid. Z. M. ontving denzelven in de groote receptiezaal, waarop de president, de baron *Veisch*, aan hoogstdenzelven het aldus vervatte adres voorlas:

SIRE!

»Het traktaat van 15 November 1831 is door Holland niet ten gepasten tijde aangenomen; daar het niet terstond ten uitvoer is gelegd en in de omstandigheden, waarvoor het was daargesteld, kan het voor België niet meer verbindende zijn.

Limburg heeft nimmer deszelfs toestemming gegeven tot dit traktaat, dat tweevoudig onregtvaardig is, vooreerst wat den afstand van een deel des grondgebieds en ten tweede wat de verdeeling der schuld betreft.

Sedert bijna eene halve eeuw zijn al de gedeelten van Limburg onderling verbonden en maken één geheel uit.

De provincie, het gansche land, heeft deszelfs onafhankelijkheid door gezamenlijke krachtsinspanning verworven. Zouden Belgen, die onder eenen vorst van hunne keuze, onder eene vrijzinnige zich zelven gegeven constitutie leven, die eenen en denzelfden oorsprong, dezelfde godsdienst, dezelfde zeden, dezelfde belangen hebben, er in kunnen bewilligen om hunne broeders op te offeren?

Vol vertrouwen in de geheel vaderlijke zorg van U. M., zijn wij overtuigd, dat hoogstdezelve onze regten zal verdedigen en dat wij regt zullen erlangen.

Sire, reken op de Limburgers, gelijk zij op u rekenen; zij zullen voor geene opoffering terugdeinzen, om hunne onafhankelijkheid en de integriteit van het grondgebied te handhaven."

»Mijne heeren, hernam de koning, ik zal kortelijk antwoorden op het door u mij zoo even voorgelezen adres. Vooreerst zal ik u zeggen, dat ik altijd over deze provincie heb te roemen gehad; zij heeft zich steeds onderscheiden door hare vaderlandsliefde, hare verknochtheid en haren gematigden geest. Gij kunt dan ook verzekerd zijn, mijne heeren, dat hare belangen op dit oogenblik voor de conferencie te Londen met veel ijver en veel volharding worden verdedigd. Echter is het, en dit mag ik u niet ontveinzen, ongelukkiglijk te betreuren, dat de betrekkingen van Luxemburg met den Duitschen bond uwe staatkundige gesteldheid verwikkelen. Er bestaan schikkingen, welke Holland wel zou goedkeuren, welke het zelfs zou verlangen, en welke men gemakkelijk tot welzijn der beide landen tot stand zou brengen; maar misschien zoude men van de zijde van eenige mogendheden moeijelijkheden ontmoeten.

Het *status quo* is gunstig voor België geweest. Het heeft hetzelve in staat gesteld, zijnen openbaren geest en zijne nationaliteit te ontwikkelen, zaken die niet op eenen dag erlangd worden. Dit *status quo* zijn wij bijna uitsluitend aan mijn denkbeeld verschuldigd; met elken dag verheug ik er mij meer om; en echter vorderden in 1833 eenige lieden, en inzonderheid eenige woelgeesten, met luid geschreeuw de onmiddellijke en eindelijke uitvoering der 24 artikelen.

Wat het einde onzer geschillen betreft, is het onmogelijk hetzelve thans reeds vooruit te zien. Er blijven verscheidene punten te regelen over, en de begonnen onderhandelingen zijn verre van geëindigd te zijn. Intusschen rade ik u dezelfde gematigdheid en dezelfde wijsheid aan, die steeds Limburg gekenschetst hebben. Al te plotselinge manifestatiën zouden onze naburen, en wij hebben er verscheidene, kunnen bewegen om ons geschil tot elken prijs te eindigen, en gij weet dat men bij traktaten dikwijls den zwakste in het ongelijk stelt.

Ik kan niet anders dan u nog eens aanraden in uwe gevoelens van gematigdheid, wijsheid en vertrouwen te blijven. Met een waar genoegen, mijne heeren, zie ik mij omringd door eene zoo talrijke vereeniging, van afgevaardigden uit Limburg. Het is een nieuw bewijs van de eenstemmigheid, die onder u heerscht."

— De *Moniteur* behelst het programma en reglement voor het carrousel, dat te Brussel op 25 September, ter viering van de achtsten verjaardag der Septemberdagen, zal plaats hebben. Art. 1 luidt aldus: Een carrousel, gelijk aan die, welke eertijds op het groote stadhuisplein te Brussel in 1444, onder de regering van *Filips den Goede*, en den 6den Mei 1731, ter eere van den hertog *Frans van Lotharingen*, werden gegeven, zal op dezelfde plaats den 25sten September aanstaande, ten 6 ure des avonds, worden gehouden.

— Het Brusselsche gouvernementsblad verzekert, dat de leden der conferentie te Londen denkelijk niet voor den eersten Augustus zouden bijeenkomen.

— Volgens een onzer dagbladen, heeft het bewind verleden maandag zeer belangrijke dépêches van deszelfs gezant uit Londen ontvangen, en is daarna een raad van ministers belegd. In den volgenden nacht was een kabinets-koerier naar Londen vertrokken, met last om den meesten spoed te maken, ten einde in den ochtend van den 1sten Augustus, als wanneer de conferentie zou bijeeenkomen, te Londen te wezen.

NEDERLANDEN.

Arnhem, 3. *Augustus*. Sommige onzer dagbladen schijnen het zich ter taak te hebben gesteld, dagelijks berigten mede te deelen, hun door hunne correspondenten toegezonden, betrekkelijk de onderhandelingen over de 24 artikelen. Men behoeft die berigten slechts te vergelijken, om van hunne volslagene ongegrondheid overtuigd te zijn. Dan eens had de conferencie dit, dan dat besloten, en den volgenden dag hoort men, dat de conferencie nog niet vergaderd was. Nu zijn deze berigten gunstig, dan ongunstig. Gisteren werden de voorstellen aan onze regering gerigt door *men*, heden door Frankrijk en Engeland, enz.

Mengelwerk.

Valerius.

Toen er, eenige dagen geleden, in het *Handelsblad*, wij meenen van den 30sten Julij, een zoogenaamd correspondentie-artikel uit Londen verscheen, waarin gezegd werd: »Frankrijk; dit blijkt stellig, wil tijd winnen, en misschien ook wel voorstellen op het tapijt brengen, die, *den schijn* van billijkheid voor zich hebbende, echter moeijelijk door het kabinet van 's Hage zullen kunnen worden aangenomen, hetgeen alsdan wederom eene schoone gelegenheid geeft om de goede trouw en de opregtheid der bedoelingen uwer regering in twijfel te doen trekken," toen voorzagen wij, dat wij eerlang ook het *Handelsblad* op den arm zouden krijgen; en zeer spoedig bleek het, dat wij ons dienaangaande niet hadden vergist. In het bijvoegsel tot het *Handelsblad* van den 31sten Julij prijkte, onder de ingezonden stukken, een stuk, getiteld *Eerste artikel*, en geteekend VALERIUS, met het motto: »Wel te oordeelen is een ambacht, dat al de weerelt niet en verstaet. Daartoe is niet alleen wetenschap, maar oock een gewisse noodigh." Misschien hadden wij ons niet verlokt gevoeld om na te gaan, hoe dat *ambacht* door baas VALERIUS aldaar werd verstaen, zoo niet de cursief gedrukte woorden *Arnhemsche Courant*, die wij er herhaaldelijk in ontwaarden, ons oplettend hadden gemaakt. Wij lazen het stuk derhalve, en zagen er de *Arnhemsche Courant* en de bekende »hoop van ambtjagers of onruststokers" niet malsch in toegetakeld. Die baas VALERIUS moet zijn *ambacht* al heel wel *verstaen*, of misschien door zijn *gewisse* zijn verleid, om wat veel op zijne *wetenschap* te vertrouwen. Wij willen zijn *ambachtswerk* eenigzins van naderbij beschouwen.

Allereerst begint de baas VALERIUS, en wij noemen telkens dien VALERIUS, opdat men niet, misschien ten onregte, zoo wel dit ingezonden artikel als het voorgaande Londensche correspondentie-artikel aan dezelfde pen, aan de redactie van het *Handelsblad* welligt, toeschrijven mogt, — allereerst begint de baas VALERIUS met aan het genoemde *Handelsblad* eenige complimenten te maken, welke dat blad dan zelf allernederigst publiceert; b. v. »als zich doende kennen door eenen toon van onafhankelijkheid, welke onder geene soort van juk gebukt ging, en door dien echter Hollandschen geest, welke een vrijmoedig onderzoek van de daden der regering bemint, maar boven alles verlangt, dat zoodanig onderzoek in eenen gepasten en eerbiedigen toon worde voortgezet;" — en zoo al meer. — »Niemand behoeft te vragen, wordt er dan gezegd, wat het doel van zoodanige dagbladschrijvers (als de publicisten van het *Handelsblad*) zij?" Te vragen, of zij soms ook betaald wierden om zóó te schrijven, dat men hen zeer weinig zou lezen en hunne taal geen ingang vinden zou? te vragen of het gouvernement ook soms ten dien einde een honderdtal abonnementen nam, dit kon niemand invallen, dien het niet ingevallen is van ons te vragen: of de schrijvers der *Arnhemsche Courant* ook soms door teleurstellingen tot wraakzucht zijn aangezet, of brood moeten hebben, of het vaderland wenschen *gefranciseerd* of *geangliseerd* te zien?

Verder wordt er aangemerkt, dat zulke dagbladen (als het *Handelsblad*) »dan ook niet weinig afsteken bij die klasse van journalisten, welke haar aanwezen verschuldigd is aan de kleine intrigues van sommige ambtenaren van den tweeden rang, die zich noodzakelijk zoeken te maken, en zich den toon willen geven van zwaarden geslepen te hebben voor den in ons land weinig te vreezen strijd, welke der regering in een of ander onbekend blad wordt aangedaan." Onder die klasse van *journalisten en ambtenaren van den tweeden rang* zullen dan waarschijnlijk het *Journal de la Haye* en *de Avondbode* worden bedoeld; men moge met die dagbladen in denkwijze verschillen, maar hun verachtelijke bedoelingen toe te schrijven, komt ons ongepast voor, en tamelijk vreemd van baas VALERIUS, die eenige regels later zegt; »men mag niet naar de bedoelingen, die eenen dagbladschrijver bewegen, onderzoek doen." Zou hij ook meenen, dat men zonder er onderzoek naar te doen, dezelve belasteren mogt?

Dan volgt er eene tirade tegen »die weinige dagbladschrijvers, die zoo jammerlijk hunne talenten misbruiken," en tegen het »ellendig beroep van hen, wien het niet om de waarheid, maar om den schijn daarvan te doen is," en dan de »bedorven eetlust" en »de schamele bete broods" en wat ons al meer aan het *ambacht* of het *beroep* van eenen kok zou kunnen doen denken. Maar onze VALERIUS is geen kok. Hij is »voorstander van eene drukpers."

Hij is »voorstander van *eene* drukpers," van het *Handelsblad*; voorheen, ja, was hij waarschijnlijk voorstander van *twee* drukpersen, want

toen vond hij, »dat de *Arnhemsche Courant* zich door eenen vrijmoedigen en geestigen toon onderscheidde;" 't was zeker toen zij *brokken uit het dagboek van den Oude van het meer* gaf, of *alphabets voor den opmerker*, of *beschouwingen over de verschillende ambachten*. Echter zouden wij zeer gaarne bepaaldelijk weten wat, — wij vragen slechts de aanduiding van een paar *stukken* of *brokken* — wat de eerzame baas VALERIUS er zoo geestig en vrijmoedig in vond; misschien zouden wij dan ook nog eens, na dezelve te hebben bestudeerd, geestig en vrijmoedig kunnen worden. *Nil desperandum!*

Intusschen *koestert* — waarom niet *stooft?* — VALERIUS de hoop, dat de *Arnhemsche Courant* hare vorige hoogte weder zal weten te bereiken; want, verbeeldt u, even als op een fraai gerezen podding was plotselings op de voorheen zoo vrijmoedige en geestige courant, een »roekelooze schrijver" neergevallen, die zeker, op eene wijze welke *al de weerelt niet en verstaet* uit de hel opgeworpen, het *oock noodighe gewisse* tot de oefening van *syn ambacht* verloren had!

VALERIUS wakkert dan ook den uitgever der *Arnhemsche Courant* aan, om tegen de uitspattingen der pers (dier pers, namelijk, waarvan hij, VALERIUS, geen voorstander is, en die dus niet deugt) te waken. Zeer mogelijk, dat de uitgevers van het *Handelsblad* den VALERIUS nog niet als genoegzaam in zijn *ambacht* bedreven beschouwen, en gewoon zijn over zijne uitspattingen te waken; zeer mogelijk, dat als zij »gebruik van zijne pen willen maken," zij hem dan slechts een artikel commanderen; maar wat met VALERIUS gebeurt, gebeurt zoo maar niet met iedereen.

Intusschen onthaalt onze baas de regering op eene fraaije vergelijking van de bloem en den honig. »Ieder verstandig mensch weet, zegt hij, dat er weinig verdienste in gelegen is om de zwarte zijde van elke zaak te ontdekken, wanneer men de ligte zijde wil voorbijzien, en dat de honig aan de bije en het gewijn aan de wesp hunnen oorsprong verschuldigd zijn, niet aan de bloem, waarop bije en wesp gelijkelijk azen." Dat men de zwarte zijde eener zaak niet ontdekt, als men de ligte zijde niet wil voorbijzien, maar dezelve aanhoudend blijft aangapen en er zich, vooral indien men er posten of toelagen mede behaalt, aan verkneutert, dat weet zeker ieder een; doch of er in dat aanstaren der witte zijde en gedurig voorbijzien of door de vingeren zien der zwarte, veel verdienstelijks ligt, dit is iets anders. Nieuwer is zijne ontdekking, dat de honig niet aan de bloem, maar aan de bije zijnen oorsprong is verschuldigd; tot nog toe wisten wij niet, dat er honig kan gemaakt worden zonder bloemen; maar dan de regering bij die honigstof missende bloem te vergelijken; te zeggen, dat al de honig, de loftuitingen haar gemeenlijk toegezwaaid, niet aan haar verschuldigd zijn, maar aan degenen, die dezelve aanheffen, dit is misschien minder beleefd voor de regering.

Onder de ambachten, welke VALERIUS misschien niet volkomen »en verstaet," schijnt de logica te behooren. »Men mag, — zegt hij — gelijk onlangs in die Courant zeer juist betoogd werd, niet naar de bedoelingen, die eenen dagbladschrijver bewegen, onderzoek doen; men behoort hetgeen hij schrijft aan de waarheid te toetsen." Indien dit zoo is, VALERIUS, hoe kunt gij u dan in hetzelfde artikel veroorlooven, niet alleen ons te schelden, ons ambtjagers, onruststokers, schreeuwers, enz. te noemen, maar ook ons kwade bedoelingen toe te schrijven, dat is te lasteren. In uwe tirade tegen »die weinige dagbladschrijvers, die zoo jammerlijk hunne talenten misbruiken" zegt gij, »dat het hun niet om waarheid, maar om den schijn daarvan te doen is." In uwe tirade omtrent »de beoordeeling van een ongenoemd dagbladschrijver, zoo lang die alleen met schimpredenen en lastertaal, niet met gronden en bewijzen, omkleed is" verwijt gij ons indirect, en dus op eene zeer onedele wijze *schimpredenen* en *lastertaal*. Om nu niet zelf voor lasteraar door te gaan, zoudt gij moeten aantoonen, waar men gelasterd had; dat is, waar en met welke woorden men den een of anderen *daden* of *woorden* of zelfs maar *bedoelingen* ten laste legde, waaraan hij *niet* schuldig was. Maar misschien hebt gij, ten behoeve van uw ambacht, de beteekenis der woorden zoo juist niet geleerd, anders zoudt gij welligt ook op het laatst uwer tweede kolom zoo maar niet hebben nedergeschreven: »toen de Arnhemsche dagbladschrijver ook nog deze lastering tegen onze regering nederschreef" — wat gij daar eigenlijk bedoelt is uit uwen onduidelijken zin niet op te maken; maar wij tarten u uit, VALERIUS, ons eene lastering tegen de regering of wien ook aan te toonen. Al wat wij bepaaldelijk van de regering zeiden is *waar* en dus geene lastering; doch wat gij den schrijver van het artikel in de *Arnhemsche Courant*, dat u zoo belgde, bepaaldelijk toeschrijft, aan het hoofd uwer derde kolom, eenen »wensch om wantrouwen te zaaijen" die het hem »wenschelijk voorkomen deed, om zijne lezers, zoo mogelijk, op eenen dwaalweg te brengen" dit is eene *lastering*, VALERIUS, eene aantijging van iets verachtelijks, eene aantijging, die gij niet kunt bewijzen, en waarop wij, wilden wij u beantwoorden, u waarlijk geen ander antwoord zouden weten te geven, dan dat hetwelk PASCAL bij dergelijke gelegenheden aanraadt: *mentiris* [illegible]

Doch genoeg daarvan; en [illegible] van hetgeen in het bedoelde artikel [illegible] daartoe zullen wij overgaan in een volgend nommer.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

Gehuwd: 1 Augustus H. Dubbelt met E. Ligtenberg. — J. Hendriks met T. Jansen. — 2 Augustus H. P. J. E. Rabe met A. J. van der Werff.

Bevallen: 27 Julij G. Beeks, geb. Wenting, Z. — J. Wegman, geb. Gerritsen, D. — 28 Julij J. van Akkeren, geb. Martens, Z. — 29 Julij A. van Omme, geb. Esveld, Z. — E. Wildenbeest, geb. Paauwen, Z. — 30 Julij A. Preustrink, geb. van Amerongen, Z. — A. J. Roestenburg, geb. Stulemeijer, Z. — J. E. Coenraads, geb. Bronbeek, D. — 31 Julij A. Schippers, geb. Egbers, Z.

Overleden: 27 Julij D. Hendriks, 1 j. 3 m. — J. Frijters, Weduwenaar van C. Piepers, 79 j. — 28 Julij J. P. Groenbos, 7 m. — 31 Julij T. Lukasse, 22 j. 3 d. — C. Klijn, 2 m. 14 d. — J. T. Keuken, 10 w.

TE ZUTPHEN.

Gehuwd: 27 Julij F. W. Palm met C. D. C. van Hoogen. — 1 Aug. R. Beker met J. Heijink. — H. L. Harmsen met H. Winterink. — P. Eenebout met J. H. Oostenenk.

Bevallen: 27 Julij M. Spoor, geb. Bouwman, Z. — A. Ekkelboom, geb. Kamphuizen, D. — 28 Julij S. G. de Wolf, geb. Stibbe, Z. — 29 Julij J. Illohan, geb. Meijerink, Z. — 30 Julij D. König, geb. van Leersum, D. — H. L. Holsboer, geb. van Enschut, Z. — G. Brokke, geb. Scholten, D. — J. Winterink, geb. Taggel, D. — 31 Julij C. Proeskie, geb. Hultman, D.

Overleden: 27 Julij A. Y. Bomhoff, 8 m. — 28 Julij A. Gansboom, 5 j. — 29 Julij Doodgeb. Z. van L. Brunott en A. H. van der Meiden.

TE TIEL.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: 27 Julij C. van de Wetering, geb. van Tuil, D. — 28 Julij M. van Baars, geb. van de Seijp, Z. — W. van den Berg, geb. Kesting, Z.

Overleden: Geene.

Marktprijzen te Arnhem.

Vrijdag 3 Augustus 1838.

Nieuwe Weit van *f* 8,57 tot *f* 10,25; *Rogge* van *f* 6,40 tot *f* 6,90; *Boekweit* van *f* 4,50 tot *f* 5,00; *Voerhaver* van *f* 2,30 tot *f* 2,70; *Aardappelen* van *f* 1,00 tot *f* 1,30; *Boter* van *f* 0,55 tot *f* 0,65 het pond.

RENWONING, en eindelijk eenige dreven BOUWLAND en eenig uitmuntend WEIDELAND, een BOSCHJE, AKKERMAALSGROND, TWEE LANEN met fraaije Opgaande Boomen, te zamen groot Kadastraal 26 Bunders, 30 Roeden en 11 Ellen, onder welke 18 Bunders, 38 Roeden en 17 Ellen Weideland, en Kadastraal bekend Sub. Sectie F. Nummero's 98, 101, 102, 118, 119, 121, 124, 138, 139, 222, 223, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261, 262, 263 en 264; der gemeente *Dieren*.

Alles bij en aan elkander gelegen te *Ellekom*, aan en bij den Straatweg van *Arnhem* op *Dieren*, ¼ uur van laatstgenoemd Dorp, en in de onmiddellijke nabijheid der Middachter en Rhederoordsche Bosschen, en alzoo in het aangenaamste gedeelte der Provincie *Gelderland*. — Bij het Huis-perceel behoort EENE BANK, in de Kerk te *Ellekom*.

De veiling zal geschieden in percelen en in massa's, zoo als zal worden opgegeven bij de eerste veiling.

Het Heerenhuis zal op Maandag en Dingsdag van elke week, kunnen worden bezigtigd van des voormiddags 11 uur tot des namiddags ten 5 ure; terwijl voor het overige aanwijzing zal worden gedaan door ... Tuinman ... te ... — Breeder bij billetten. Informatien zijn te bekomen, ten kantore van genoemden Notaris, zoo mede bij den Notaris Mr. *M. J. van LÖBEN SELS*, te *Zutphen*, bij wien de veilconditiën tevens 6 dagen voor den inzet ter visie zullen liggen. — Brieven franco.

Op den 21sten Augustus zal bij inzet geveild en den 4den September, beide dezes jaars 1838, ten overstaan van de Notarissen *D. BEEK* en Mr. *H. B. van DAALEN*, bij toeslag verkocht worden, telkens des namiddags ten *drie* ure, ten huize van *J. W. REIJERS*, zijnde het logement, *de Wereld* genaamd, staande buiten de Bergpoort, te *Wageningen*, kwartier *Arnhem*, provincie *Gelderland*:

Het zoo aangenaam gelegene, als vruchtbare LANDGOED, *DE DOVEN* genaamd, staande en gelegen in de gemeente *Wageningen* en met eenige perceelen in de gemeente *Rhenen*, kwartier *Amersfoort*, provincie *Utrecht*, nabij de Grebbe, bestaande in:

Een hecht, sterk en goed onderhouden HUIS, met annex ruim ACHTERHUIS, waarin STALLING voor paarden en hoornvee, ERVE en GROND, zeer groote SCHUUR, *twee* HOOI- of KOORNBERGEN, het Huis genaamd *de kleine Doven*, allerbeste UITERWAARDEN, BOOMGAARDEN, HOUTGEWASSEN, WEI- en BOUWLANDEN, waarvan belangrijke perceelen gelegen zijn aan den straatweg tusschen *Wageningen* en *de Grebbe*, zeer geschikt gelegen ... of eenig bedrijf, te zamen groot 85 Bunders, 10 Roeden en 80 Ellen.

Alles breeder bij gedrukte billetten omschreven en waarvan de voorwaarden van verkoop, benevens de bewijzen van eigendom, in tijds ter lezing en inzage liggen zullen ten kantore van den eerstgenoemden Notaris *D. BEEK*, bij wien ook tegen betaling van vijftig centen verkrijgbaar is de kaart, zoo als dit Landgoed in perceelen en onderscheidene massa's, alsmede in eene generale massa geveild zal worden.

Door den Heer *FISCHER q. q.*, Notaris te *Ede*, zal ten overstaan van den Notaris *GODEFROIJ*, residerende te *Arnhem*, op den 6den en 20sten Augustus 1838, des namiddags om 5 uren, in het Heeren-Logement te *Velp*, publiek bij inzet en toeslag, worden geveild en verkocht:

Een genoegzaam geheel nieuw opgebouwd HEERENHUIS, staande te *Velp*, aan den Kerkweg, nabij den Straatweg, met aangelegen TUINLAND, bevattende het Huis 4 Behangen KAMERS, KEUKEN, KELDER, ruimen ZOLDER en grooten STAL; hetzelve kan dadelijks aanvaard, en dagelijks onder aanwijzing van *J. NAEFF* te *Velp* bezigtigd worden; zijnde nader onderrigt te erlangen bij genoemde Notarissen.

De Heeren *GEBROEDERS von LORCH* zijn voornemens, op Maandag, den 27sten Augustus 1838, des namiddags om 3 uur, ten huize van den Kastelein *PETER SCHEER*, buiten de Nassauer Poort te *Cleve*, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, in eenen ... te laten verkoopen:

1o. Eene BOUWHOEVE, genaamd ..., gelegen te *Zijfflich*, tusschen ... en *Nijmegen*, op Pruissisch grondgebied, met bijbehoorende GEBOUWEN, TUIN, BOOMGAARDEN, BOUW- en WEILAND, groot te zamen circa 88 Pruissische Morgen, thans verpacht aan *B. van HAAREN*, te *Zijfflich*.

2o. Eene BOUWHOEVE, genaamd *Notenboom*, gelegen onder *Oud-Sevenaar* in het Koningrijk der Nederlanden, met bijbehoorende GEBOUWEN, TUIN, BOOMGAARDEN, BOUW- en WEILAND, groot ruim 43 Bunders, met annex REGT van VISSCHERIJ in den Strang, verpacht tot 1 Mei 1839 aan *ELBERT JANSEN*, te *Oud-Sevenaar*;

3o. Eene WEIDE, genaamd *Middagter-Bem*, gelegen in de Gemeente *Groessen* en *Loo*, in de nabijheid van *Sevenaar*, groot circa 7 Bunders, verpacht aan *H. PELKMAN* te *Borghees*; en

4o. Eene BOUWHOEVE, genaamd *Kikuit*, gelegen in de Gemeente *Borghees*, Burgemeesterij *Elten*, met bijbehoorende GEBOUWEN, TUIN, BOUW- en WEILAND, groot ruim 34 Pruissische Morgen, met annexe VISSCHERIJ in den Ouden Rijn, thans verpacht aan *H. PELKMAN*, te *Borghees*.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Heer *J. PASS*, te *Cleve*, en den ondergeteekenden Notaris.

Cleve, den 1sten Augustus 1838.

De Notaris,
EFFERTZ.

De Ondergeteekenden, Commissarissen der Schuldeischers van den Heer *T. A. DENDAAS*, noodigen bij deze de HOUDERS van AANDEELEN, ten laste van den boedel van genoemden Heer *DENDAAS*, uit, om, op Dingsdag den 28sten Augustus 1838, des avonds ten 7 ure, in het Logement het *Zwijnshoofd*, binnen *Arnhem*, te zamen te komen, ten einde met hen te beraadslagen over een plan tot gereede en spoedige aflossing van die Aandeelen. — Om het belangrijke van dat doel, en vermits er niet dan met *alle* de Houders van Aandeelen een besluit genomen zal kunnen worden, verzoeken de ondergeteekenden die Houders, te dier tijd en plaats *allen* te willen verschijnen, en *alle* hunne Aandeelen te willen mede brengen, opdat het blijke of *alle* de Aandeelen behoorlijk vertegenwoordigd zijn.

Arnhem, den 2den Augustus 1838.

J. M. de KEMPENAER.
J. T. R. NEDERMEIJER von ROSENTHAL.
J. VERBURGT, *Jz.*

Ten kantore van den Notaris *GODEFROIJ* te *Arnhem* zijn onder eerste verband in Landerijen à 4½ pCt. verschillende Kapitalen beschikbaar.

In eene kleine Stad, in *Gelderland*, wordt een PERSOON, (liefst van de Katholijke Godsdienst,) gezocht, die, eenige jaren op het Bureau van eenen Burgemeester of anderen Ambtenaar in het administratieve vak werkzaam geweest zijnde, zoo wel over zijne bekwaamheid voor werkzaamheden van het genoemde vak, als over zijn gedrag, de meest voldoende getuigschriften kan bijbrengen.

Adres aan het Bureau dezer Courant, onder Letter A. bij brieven franco.

Aan het geëerd publiek wordt bekend gemaakt, dat op aanstaanden Zondag, den 5den Augustus 1838, ten huize van *B. A. HANSEN*, Geb. *van KLEYN*, in het Hôtel *Bellevue*, te *Dieren*, zal gegeven worden, een

Instrumentaal Concert.

Het begint des middags ten 4 en eindigt ten 10 ure, bij welke gelegenheid de Tuin des avonds behoorlijk verlicht zal zijn.

Dieren, den 2den Augustus 1838.

LEES HIER!

De ondergeteekende brengt ter kennis van een ieder, die eenen PLAATSVERVANGER zal behoeven voor de NATIONALE MILITIE, zich ten zijnen kantore te vervoegen; terwijl de eerste betaling eene maand na de definitieve goedkeuring bij het korps zijner bestemming behoeft te worden gedeponeerd. Men kan zich van eene goede bediening verzekerd houden; hij biedt aan, de beste informatiën van zijne wijze van handelen te geven, bewijsbaar door velen zijner Stadgenooten, als in andere steden, welke hij bediendt. — *Brieven franco.*

F. H. SEWEKE,
Pastoorsteeg, *No.* 160 *te Arnhem*.

BEKENDMAKING.

Langs dezen weg heeft de ondergeteekende de eer, het geëerde publiek te verwittigen, dat hij met zijne, reeds sedert 5 jaren alhier gevestigde LITHOGRAPHIE, thans eenen MUZIJKHANDEL verbonden heeft.

In betrekking staande tot zijne beide Broeders, *Fr. Ph. DUNST*, Muzijkdrukker te *Frankfort aan den Mein* en *J. M. DUNST*, Boek-, Kunst- en Muzijkhandelaar te *Bonn aan den Rijn*, zoo ziet hij zich in staat gesteld daarvan steeds eenen completen voorraad ... te hebben; en durft hij de verzekering geven, dat zijn winkel, zoo wel van OUDE als NIEUWERE goede WERKEN steeds voorzien zal zijn; — terwijl de ... in de openbare Dagbladen aangekondigde Muzijkwerken, binnen den kortst mogelijken tijd, tegen den gewonen prijs bij hem verkrijgbaar zullen zijn.

Arnhem, den 1sten Augustus 1838.

Ph. DUNST,
in de Oeverstraat, *Wijk B. No.* 37.

Mr. Schneider van Tyrol, Mr. Operateur,

Beveelt aan het geëerd publiek zijne zelf vervaardigde LIKDOREN-PLEISTERS, door welke men in den tijd van drie dagen zonder pijn van den likdoren is bevrijd; zijnde deze pleisters alom met roem bekend. Prijs per doosje met berigt *ƒ* 1.00.

Depôt bij den heer *J. W. GREVINK*, Apotheker en Droogist te *Zutphen*.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.